

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Concordia. Pia Et Vnanimi Consensv repetita Confessio
fidei & doctrinæ Electorvm, Principvm Et Ordinvm Imperii,
atq[ue] eorundem Theologorum, qui Augustanam
Confessionem amplectuntur**

Lipsiæ, 1606

Vltima Petilio. Sed libera nos à malo, Amen.

urn:nbn:de:hbz:466:1-35443

vt vbi temptationis procella impugnandi finem fecerit,
subinde decem aliæ suboriantur. Quapropter in tanta
difficultate non aliud relinquitur consilium aut reme-
dium, quam ad hanc orationem confugiandi, ac cum
Deo ex corde ita loquendi: Tu me orare iussisti opti-
me pater, fac precor, ne victus temptationibus rendi in
antiquam flagitorum lernam prolabar. Hoc facto, vi-
debis, ac senties eas desinere ac minui, easdemque vi-
etas herbam tibi porrecturas. Alioqui si tuis cogita-
tionibus & proprio consilio tibi opem ferre annulsi
fueris: rem malam tantum detersorem facies, ac Diabolo
maiorem te impugnandi occasionem praebes. Siquidem serpentinum caput habet, quod vbi for-
men, per quod irrepere poterit, nactum fuerit, totum
corpus nemine obstante illico subsequitur; ceterum
oratione fugari ac repellri potest.

VLTIMA PETITIO.

Sed libera nos à malo, Amen.

Petitio ge-
neralus pe-
tens libera-
tionem ab
omnibus
miserijs hu-
manis vita,
Eg.

Graeci codices hoc loco ita habent, ἀλλὰ γένεται
μηδὲν στὸ τῷ πονηρῷ. Quæ verba perinde longe
videtur, quasi loquatur de Diabolo, quasi velit tri-
fasce omnia perstringere, vt huius orationis summa
aduersus hostem nostrum capitalissimum instituta sit.
Ille enim is est, qui ea omnia, quæ oramus, summo stu-
dio impedire conatur, nempe Dei nomen seu gloriam
Dei regnum & voluntatem, panem quotidianum, paci-
tam & lætam conscientiam, &c. Quamobrem hoc o-
mnia summatim complectemur orantes: Charissime
Pater, da precor, vt ab omni malo atq; infortunio li-
beremur. Nihilo minus tamen ea quoq; vna inclusa
sunt, quæcumq; mala sub regno diaboli nobis possunt
contingere, cuius generis sunt egestas, dedecus, mors, &
breuiter omnium calamitatum & miseriarum tragedia.

quæ in terris multiplex & immensa est. Nam Diabolus *Diabolus*
mendax &
homicida.
 non tantum mendax, verum etiam homicida sit :
 nunquam non nobis insidiosè necem machinatur, vt
 animo suo morem gerat, nobis in periculosos casus
 precipitatis, aut damno corporis affectis. Inde sit, vt
 complures fracta ceruice perimat, multos immissa in-
 sania rationis vsu priuet, nonnullos in vadi submersos
 suffocet, ac multos ad mortem voluntariam sibimet
 conciscendam adigat, aut alias quospidam casus terri-
 biles subire compellat. Quare nihil aliud in terris no-
 bis superest operis, quam ut inde sinenter aduersus ca-
 pitalem hunc hostemoremus. Nisi enim diuinitus
 conseruaremur, ne unicam quidem horam ab insidijs
 quis tuti essemus.

Ex his iam dictis facile perspicis, quomodo Deus
 pro omnibus rebus etiam ijs, quæ corporales sunt, ro-
 gari postulat, vt nusquam alibi, quam apud eum vincere
 vilum queratur aut expectetur auxilium. Cæterum
 hoc ultimo loco posuit. Si enim ab omnibus malis cu-
 stodire & liberari cupimus : necesse est, vt antea no-
 men eius in nobis sanctificetur, regnum eius penes nos
 sit, voluntas eius fiat. His, inquam, antè peractis, tum
 demum nos à peccatis, ab ignominia custodiet, præter-
 ea ab omnibus alijs, quæ aut dolori, aut perniciosa no-
 bis esse queant.

Ita nobis Deus omnes necessitates nostras, quibus
 premimur, comprehendiofissime proposuit, ne qua nobis
 relinquetur negligē orationis excusatio. Verum
 in hoc summa vis orationis sita est, vt dicere quoque
 discamus **A M E N**, hoc est, non hæsitare, orationem
 nostram certò esse exauditam, & futurum esse, quod
 precati sumus. Nihil enim aliud est, quam non hæsi-
 tantis fidei verbum, non orantis temerè, sed scientis,
 Deum non mentiri, posteaquam audiendi facilitatem
 & certitudinem pollicitus est. Iam vbiunque talis

*Christus hic
 res peten-
 das optimo
 ordine com-
 plexus est.*

*Amen vox
 fideis scer-
 nentis ve-
 rē inuo-
 cantes &
 hypocritas.*

fides non est: hic neque veræ orationi locus esse potest. Quare perniciosa quædam illorum est opinio orantium, vt non audeant Amen quoque ad finem orationis adiucere, hoc est, certè concludere, se exaudi, verum in dubio perseverant dicentes: Qui veritatem mihi sumerem, vt iactarem, Deum mei preces exaudiuisse, cùm me peccatorem esse non ignorarem? &c. Huius rei causa est, quod non ad promissionem Dei, sed ad opus proprium, suamque dignitatem respiciant. Unde fit, vt suis orationibus Deum tantum subsannent, & mendacij coarguant. Hinc quoque quilibet prolixè orantes consequuntur nihil, quemadmodum diuus Iacobus inquit: Qui orat, in fide ore, nihil hæsitans. Qui enim hæsitat, similis est àuctui manu, qui à vento mouetur & circumseritur. Non ergo eximet homo ille, quod accipiat aliquid a domino, certanti refert, apud Deum, vt certifimus, nos non frateremus, & vt nullo modo preces nostras vili pendamus.

QVARTA PARS CATECHISMI.

De Baptismo.

*Doctrina
de Sacra
mento no
cessaria
Ecclesia.*

AC T E N V S tres principales communis Christianæ doctrinæ partes cœcuti sumus. Præter has superest, unde duobus quoque Sacramentis ab apostolo Christo institutis differamus, de quibus cuius Christiano, ad minimum breuis quædam institutio tenenda est: quandoquidem his ignoratis, nemo Christianus esse potest, tamen hactenus nihil prorsus regi, nihil sani de his traditum